

Dosarul nr. 3r-145/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. O. Țurcan)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Bostan, G. Dașchevici, V. Negru)

DECIZIE

23 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Victor Burduh
Nicolae Craiu

examinând recursul depus de către avocatul Lilian Prutean, în numele și interesele Societății cu Răspundere Limitată „Food Planet Restaurants”,

în cauza de contencios administrativ intentată la acțiunea Societății cu Răspundere Limitată „Food Planet Restaurants” împotriva Primăriei și Consiliului municipal Chișinău privind constatarea netemeinicii refuzului și obligarea de a examina și a emite actul administrativ favorabil,

împotriva încheierii din 16 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul, deoarece motivarea acestuia nu a fost depusă în termenul prevăzut de lege,

c o n s t a t ă:

La data de 17 mai 2019, reclamanta Societatea cu Răspundere Limitată „Food Planet Restaurants” s-a adresat instanței de contencios administrativ cu o cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei municipiului Chișinău și Consiliului municipal Chișinău, terț Direcția Generală Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare, prin care a solicitat constatarea ca fiind neîntemeiat a refuzului exprimat prin scrisoarea nr.01/1-08-1190 din 22 aprilie 2019 și obligarea examinării și transmiterii în proprietate a terenului situat pe adresa bd. Moscovei colț cu str. Bogdan Voievod, prezent Alecu Russo, 2, municipiul Chișinău, deținut conform Deciziei Primăriei municipiului Chișinău nr.23/12 din 07 octombrie 1998 și a contractului de arendă nr.1691/98 din 09 noiembrie 1998, încheiat între Primăria municipiului Chișinău și Societatea cu Răspundere Limitată „Food Planet Restaurants” conform legilor naționale, inclusiv Legii privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului.

Prin hotărârea din 06 noiembrie 2020 Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani), acțiunea s-a respins ca fiind neîntemeiată.

Invocând ilegalitatea hotărârii instanței de fond, la 17 noiembrie 2020, Societatea cu Răspundere Limitată „Food Planet Restaurants”, prin intermediul reprezentantului său, avocatul Prutean Lilian, a declarat apel (nemotivat) asupra hotărârii Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani) din 06 noiembrie 2020.

Prin încheierea din 16 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarat inadmisibil apelul, deoarece motivarea acestuia nu a fost depusă în termenul prevăzut la art. 232 alin. (2) din Codul administrativ.

La 12 martie 2021, avocatul Lilian Prutean, prin intermediul poștei electronice, a depus, în interesele Societății cu Răspundere Limitată „Food Planet Restaurants” cerere de recurs împotriva încheierii din 16 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii instanței de apel, cu remiterea cauzei în instanța de apel la etapa primirii cererii de apel (f.d. 204-207).

În motivarea recursului, reprezentantul recurentei a indicat că a primit hotărârea motivată a instanței de fond, la poșta electronică, la data de 06 ianuarie 2021, în continuare acesta așteptând notificarea conform practicii instanței de apel, însă la data de 03 martie 2021 avocatul a primit încheierea din 16 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Invocă recurentul că instanța de apel nu ar fi cercetat apelul motivat depus la 30 decembrie 2020 la adresa de email a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

În corespundere cu articolul 241 alin. (1) din Codul administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

Conform art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Încheierea Curții de Apel Chișinău a fost emisă la data de 16 februarie 2021 și notificată recurentei la data de 03 martie 2021 (f.d. 203).

Recurenta s-a conformat prevederilor legale și, în termen, la data de 12 martie 2021, a depus, prin intermediul poștei electronice, recurs împotriva încheierii din 16 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Reprezentantul intimaților Consiliul municipal Chișinău și Primăria municipiului Chișinău a solicitat, prin referința depusă la 19 aprilie 2021, respingerea recursului, cu menținerea încheierii instanței de apel.

Conform art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

În speță, completul nu consideră oportun de a cita participanții la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece, în cererea de recurs, argumentele au fost expuse cu suficientă claritate.

Examinând recursul, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul, din următoarele considerente.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă o decizie de respingere a recursului.

În conformitate cu art. 232 alin. (1) Cod administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel. (2) Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

În conformitate cu art. 236 alin. (1) și (2) lit. e) Cod administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

Conform art. 96 alin. (1) Cod administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

Din coroborarea art. 191 alin. (1), art. 226 Cod administrativ rezultă inechivoc că, după examinarea acțiunii în contencios administrativ, instanța de fond adoptă hotărârea în formă de dispozitiv, adică componenta structurală a hotărârii instanței de fond căreia i se dă citire la pronunțare și nu reprezintă altceva decât reproducerea integrală și întocmai a soluției adoptate în urma deliberării, calea și termenul de atac. Iar motivarea, în scris, a hotărârii adoptate are loc în termenul specificat la art. 226 alin. (2) Cod administrativ.

Asta, deoarece motivarea apelului se depune doar după notificarea hotărârii motivate a instanței de fond, întrucât, numai după acest moment, partea interesată ia cunoștință nu numai de soluția materializată prin dispozitivul hotărârii instanței de fond, dar și, în mod efectiv, de considerentele cuprinse în hotărâre.

Raportat la cele expuse supra, este cert că legiuitorul a prevăzut depunerea apelului separat de motivarea acestuia, respectiv, termenul de declarare și cel de prezentare a motivării recursului curg din momente diferite (dies a quo), și anume:

- în temeiul art. 232 alin. (1) Cod administrativ, de la notificarea dispozitivului hotărârii instanței de fond, sub sancțiunea art. 236 alin. (2) lit. d) Cod administrativ – apelul se declară inadmisibil, în special, când apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 232 alin. (1).

- în temeiul art. 232 alin. (2) Cod administrativ, de la notificarea hotărârii motivate a instanței de apel, sub sancțiunea art. 236 alin. (2) lit. e) Cod administrativ – recursul se declară inadmisibil, în special, când motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă, după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

Respectiv, notificarea hotărârii instanței de fond participanților la proces are drept scop comunicarea adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor textului cuprins în actul de procedură. Iar întru confirmarea aducerii la cunoștință a actului de procedură participanților la proces, este necesar a fi anexată dovada recepționării acestuia la materialele cauzei. Totodată, instanța supremă accentuează că comunicarea actelor de procedură prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură (a se vedea Stichting Landgoed Steenberg en alții vs Olanda, nr. 19732/17, § 52-53, 16 februarie 2021).

Din înscrisurile anexate instanța de recurs constată că prin hotărârea din 06 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a respins acțiunea

formulată de Societatea cu Răspundere Limitată „Food Planet Restaurants” împotriva Primăriei și Consiliului municipal Chișinău privind constatarea netemeinicii refuzului și obligarea de a examina și a emite actul administrativ favorabil (f.d. 175).

La 17 noiembrie 2020, Societatea cu Răspundere Limitată „Food Planet Restaurants”, prin intermediul reprezentantului său, avocatul Prutean Lilian, a declarat apel (nemotivat) asupra hotărârii Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani) din 06 noiembrie 2020.

La data de 06 ianuarie 2021 Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani a expediat în adresa reprezentantului recurentei, prin intermediul poștei electronice, copia hotărârii motivate, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele cauzei (f.d. 191), dar și prin afirmațiile avocatului Lilian Prutean din conținutul cererii de recurs, în care acesta recunoaște că a recepționat copia hotărârii motivate la 06 ianuarie 2021.

Sub acest aspect, instanța de apel a reținut că Societatea cu Răspundere Limitată „Food Planet Restaurants” a recepționat hotărârea motivată la 06 ianuarie 2021.

Astfel, apelanta în conformitate cu art. 232 alin. (2) din Codul administrativ urma să depună motivarea apelului la Curtea de Apel Chișinău până la data de 05 februarie 2021 inclusiv.

Contrar prevederilor legii, apelanta nu a depus motivarea apelului la Curtea de Apel Chișinău, ci a expediat-o prin email la Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani, motiv pentru care aceasta nu se regăsește la materialele cauzei, iar instanța de apel corect a declarat apelul inadmisibil.

La aspectul dat, Colegiul notează că certitudinea legală impusă regulilor procedurii de contencios administrativ, în calitate de condiție sine qua non a unui proces echitabil, vizează atât drepturile recurentului, cât și ale intimatului, astfel instanța de judecată nefiind în drept de a substitui voința legislatorului materializată în conținutul normelor de procedură, în vederea exonerării litiganților de sancțiunile procedurale din motivul înțelegerii greșite de către aceștia a efectelor legale.

În urma celor constatate, Colegiul menționează că neexercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, cu excepția cazului când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

Mai mult, conform art. 24 alin. (1) Cod administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Bună-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, ori termenul de apel este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea lui atrage după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

Instanța de recurs consideră necesar de a menționa și faptul că Societatea cu Răspundere Limitată „Food Planet Restaurants”, fiind conștientă că a depus încă la 17 noiembrie 2020 cererea de apel nemotivată, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini cerințele legale, fapt, însă, ignorat de aceasta.

Astfel, dat fiind că Societatea cu Răspundere Limitată „Food Planet Restaurants” nu a prezentat apelul motivat în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate, Curtea de Apel corect a declarat inadmisibilă cererea de apel.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că argumentele invocate în cererea de recurs indică direct la nerespectarea de către apelantă/recurentă a drepturilor sale procedurale și eschivarea de la îndeplinirea actelor de procedură, în măsura stabilită de normele de drept procedural, și nu pot fi acceptate de către instanța de recurs în vederea casării actului judecătoresc contestat.

Astfel, din considerentele enunțate și având în vedere faptul că încheierea privind inadmisibilitatea apelului depus de către avocatul Lilian Prutean, în numele și interesele Societății cu Răspundere Limitată „Food Planet Restaurants” împotriva hotărârii din 06 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani este întemeiată și adoptată cu respectarea cadrului legal, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de către avocatul Lilian Prutean, în numele și interesele Societății cu Răspundere Limitată „Food Planet Restaurants”.

Se menține încheierea din 16 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău în cauza de contencios administrativ intentată la acțiunea Societății cu Răspundere Limitată „Food Planet Restaurants” împotriva Primăriei și Consiliului municipal Chișinău privind constatarea netemeinicii refuzului și obligarea de a examina și a emite actul administrativ favorabil.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Victor Burduh

Nicolae Craiu